

ФОАНД

пептре

ЖИЛТА, КНИГИ ИЛИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№ 48.

ЖОІ, 29. НОЕМВРИЕ.

1851.

ЛІБІТА ПРИЧІПІЕЛОР ДЛН ФРАНЦА.

(Люксембург.)

Апоі дар каре din dôz: воінда вілі сінгэр,
сіаў воінда тутэрор?

Лібіта дествал; поць не есте de пріосе а тай
превладі аічі діківрсва асвіра ачестор дôз прічі-
пії політіче, каре астъзі контэрбръ не Европа тай
тълт ші дакът челе дôз реледібсе. Орі ёкте ам
зіче поі дп обіентал ачеста, тот нз с'ар пятеа а-
семтьна пічі по департе къ ачеле че квіттаръ дп
Альберт а. к., ти Леон Фошиер, ти Берріер ш. а. дп
фавореа прічіпівілі топархік, квт ші Каваліак,
Міхайлі де Бурж дп фавореа републічей. Ноі съп-
тем департе а не да аічі опінівнаа decoupe зіла
сіаў алтъл din дôз прічіпії; скопля пострэ, пічі
къ есте ачеста пічі дакът, чі есте пітмаі а дем-
стра, къ лібіта дутре челе дôз прічіпії політіче
екісітъ дп адевър ші къ ea астъзі квіде тай дп
вершынат ка орі кънд алтъдатъ. — Такъ тутыш
ар фі съ не дѣм ти поі вроे опінівне да локва а-
честа, ачеса есте ка съ реквіштам, къ републі-
ка не кареа о ведем астъзі дп Франца, есте пі-
тмаі о стірпітэръ, іар нз републікъ, ші дп пріві-
нда ачеста не плаче фортэ чеа че скріссе Reichs-
zeitung дніпъ Times днікъ дп 28. Jan. ші 1. Февр. а. к.

Прічіпіїле соціале. Де кънд попоръле ти
падівіле дпчепръ а квіштам ші а се цътрнде
тай віне de ачел адевър, къ сортеа бітнілор сіаў
ліверъ ка інні, сіаў ка соцієці отепешті марі
(статврі) есте дп тій de модэрн лагатъ дутре сіне,
de атвіч дынеселе ах дпчепръ а се інтереса тай
тълт зпеле de алтеле, адікъ а еші din стареа лор
чea ісолатъ ші а піші дп реферінде тай стірпі-
се зпеле кътръ алтеле. De аічі се пъскі о тай
дреантъ квіштінду де сіне ші о конвідішне, къ
вінеле де каре се віктэръ ші ръзъ de каре сіферэ
алтії, тай тълт сіаў тай піцін аре дпрівінду

ші асвіра побстръ. Ачест адевър с'ар пятеа ръзі-
та къ тій de екземпле. Ценіврі марі се сіліръ
дп веакъл трекът ші пресент а спарце ші а сіфър-
та тóте баріреле спірітвале ші матеріале кътэ
деснарт не бітені de бітені, ти а фаче ка ізвіреа
de апрапелі предикатъ de Ісус съ нз тай съпе дп
аззва бітенілор пітмай ка о кътае de жок, ка о
іроніі амаръ. Ачей ценії стрігаръ къ глас дэтъ-
пітторів преодітей: „Ты нз аі дрентвя de а фаче
топопа din інтересе спірітвале пітмай не сама
та.“ Кътвірілор ле зісеръ: „Нз въ дпгрядіці
дп корпораціві дехале къ штіціцеле востре, чі
фаче діл ятмей комітэ:“ — Арістократілор ле тръс-
піръ: „Воі нз аведі дрентвя de а віспра сінгэр
пропріетатеа пътніціві квітреі цері, чі пътні-
ціа не кареа ліверъ склаві сіаў іовації воштірі
не сама лор, съптеді даторі аі реквіштаме de про-
пrietate тог а лор, къ кареа съ пітъ фаче орі че
вор вреа.“ — Корпорацівілор de месерілор ле зі-
серъ: „Desgrédiшівіе тікълошілор, десфъшрацівъ
din дегътэрілі востре челе рзініт ші нз тай ото-
ржді indistrія къ егоістма востръ.“ Маі дпекварт:
съ фіе конкврінду ліверъ ші піцермірітъ дп-
тръ тóте реферіцеле віедеі соціале отепешті. —

Ачеста конкврінду ліверъ дп спарсе дрим
ъптеів дп Англія, апоі дп Франца, Белгіі, Олан-
да ш. а., дась ти дп ачеле дері тай тълт пітмай
дп ратвріле матеріале; адікъ іовъціа се штіеар-
сь ші дехівріле се десфіндаръ сіаў скітвръ пі-
тмаі ла вітвръ de корпораціві. С'аў тай фъкът
зпеле рзітвръ ші дп дехівріле спірітвале дп бреп-
каре прівівде тай віртос пріп тіжалоква тіпарів-
ізі ші аі деселор адвіпіръ ші дптълірі. Шкі-
ла тарелі економ de стат A. Smith ажвіс къ-
тева зечімі de anі ла domnі; конкврінда ліверъ
лівъ своръ. Чі іатъ къ тог дп ачеса епохъ а кон-
кврінду лівере се адевері, къ дакъ ачесаі нз ва-
фі брешкът органісатъ, ea нз пітмай нз фолосенітъ

оменімії, чи дін контръ есте дін старе de a o жп-
грона дін пој жптр'о склавіь піоте ші тај греа де-
кът чеа че трексе. Пептв че ачеаста? Шріч:
на есте преа сініль. Конквріпца ліверъ жптр
оменії се піоте твлт асем'па кв о алергътвръ de
каї. Калвл чел тај таре ші чел тај ізве ва а-
жинде тај кврънд ла джкть ші ва квнітіга пре-
тівл; іап даќъ ачеаст премії ар фі пптреща те-
віт пептв тої чейланці каї коалергъторї, атвпч
ачестора не рътъпъндвле пітік, требве съ пеаръ
de фітне пеапърат. — Двпъ штерщереа юєвіїї
пропріетарії чеї тарї ші квпіталіштї de тіліоне
аї рътас тог вогаї; дін контръ сътенї жптрр-
дінд тошіореле лор ла фії пії неподї, ачеаста жп
кврс de 50 аї іаръш рътасеръ ла сапъ de лемп;
апої фіреніте, преа фіреніте — дебеніръ дін пој
іоваш, de ші світ алтъ тітвль. Месеріешії сър-
тамї пз тај птвръ конквріе вв квпіталіств, ка-
ре фъкъпднї фабрікъ, de екс. торче жп ea кв
5000 фбсе, не квнд честа лвкъръ птмаї вв тъпіле
сале. Не ачеастъ кале се жптвлціръ тіліоне de
пролетарі віедзіторї дін тъпш жп гвръ; дін аче-
штіа іаръш се алесеръ о твлдіме de омені де-
спераадї карї дін ліпсі ші съръчів квзбръ жп фе-
ліврі de кріте.

Есте de жпсемнат, къ асвпра ачеастві рѣв, а-
чеастей каламітці пој каре соціетції оте-
пенії европене кад вна двпъ алта тај вжртос de
50 аї жпкбоче, аї рефлектат іаръш tot впї дін
арістократії Франції ші аї пропвс віндекареа еї.
Жптр ачеаста птмі ла локвл ынтеїв пе позі-
лвл таркіс Кондорсет. Ачеаста, de ші кв о таніе-
ръ сїїйосъ, дефине тај жптеїв пріочінія егальт-
ції твтврор бтпілор ші ал перфектівілтції па-
тврі отепенії фісіче ші торале. Дечі Кондорсет
дорінд а тај егальса жпквтва пръластіа дінтре съ-
рачі ші авздї, пропвс ка кредитві ставлві съ се
жптінш ші ла сърачі, съ се deckid ші кассе de
шттрат (каре астъзі се жптісеръ ппш пе ла пої).
Ачеастъ реформъ ера червть жп спірітві Цірон-
діннілор, адікъ ал репвлікапілор квтпътадї ка-
рї токта пептв кв аї фост квтпътадї, квзбръ
тої світ гілотіна лвї Робеспіерр; жпдатъ двпъ
acheаста еші Вабоев кв рътврпътвра са соціаль,
червніл певненіте о егаль жптррціре в твтврор
аверілор птвтпшешті жптре тої отепенії; ел жпс
пері de стілет (птмпарї) ші аї съї de гілотін.
Еші апої комітеле Ст. Сімон ші — кам дела 1812
жпкбоче скрінд твлт пептв старе чеа рѣв ор-
ганикатъ а соціетції отепенії, пз афілъ алт тіж-

лок тај ввп de жпдрентаре декът жптродвчереа
челві шай гросолан комітіст, пе каре ел жп ші
пвсе жп лвкрабре ла топійле сале жп кврс de тај
твлції апї, жпсіе фъръ ка съ скобъ врэвп ресват-
тат че ар птвеа фі жптррцішат de отепеніе. De
атвпчі жпкбоче ешіръ тај твлції кв скріеріле лор,
дінд птмпвр фелівріт пептв корреціереа соці-
тції отепенії; жптре ачеаста чел тај de реп-
те есте ппш ла Лвд. Філіп жпкбоче Фвріер. Прео-
твла Лапене скріе ші скріе птмаї жп цеперал пеп-
тв фръштатеа бтпілор, фъръ а атвпчі партеа
практікъ а кавсей. Ка пріп треакът спвпет, къ
комітіштї Франції пріконії фінд світ Лвд. Фі-
ліп жпш квтаръ скъпіре ші асіл жп Амеріка, вп-
де іаръш жптррпісеръ прове практіче (Кавет ш.
а.), жпсіе іаръш фъръ ресват че промітеа еї.
Есте de пріос а тај атвпчі вв Аогліа жпкъ пв-
рътасе скъпіать de комітіст (Owen), тај вжртос
кв пої аїчі пв птвт dedvche птчі трептатеа десвол-
таре а ідеілор комітістіче ші соціалістіче, квчі
ачеаста ар фі а скріе історіа лор пе 50 de аї.
Жпсемнат птмаї, къ ачеаста пе о парте dederъ
окасіоне кіар гвбернімор a medita твлт тај се-
ріос асвпра реферішделор соціетції отепенії, ва-
ші а ле пріїті впеле de ввпе; de екс: ассоціаці-
віле, революїле, реглаза дрептвлі влропомісї
ш. а.*) пврчед дін впеле сістеме соціалістіче тај пої;
de алта іаръш еле пріп твлта медітаре, пввлічі-
тате, крітікъ, прігоніре се льтврір фбрте твлт,
ппш квнд ажвпсеръ чел пвдїн ла ачел ресват, а-
къ астъзі жп Франціа се фаче осевіре стражись
жптре Комітістї, каре леагъ дрептвл пропрі-
тції, штерце квсъторіа, ланьдъ реледеа, токта
ші имморталітатеа — ші жптре Соціалістіа
чел льтвріт, каре птмік дін ачеаста пв льпвдъ,
претінде птмаї о тогаль ші радікалъ реформъ а
лор. Ші іатъ ачеаст Соціаліст ал пресентвлі
аре жп адвпацца національ а Франції престе 200

*) Bezі Tiepc deespre дрептвл ередітції; везі
ші Wien. Ztg. din Окт. a. 1848. Tiepc чеа ка дв-
піт мортеа челор вогаї съ се скобъ о зечв- сеа
ші дбъ-зечвіа лвї грбсъ дін аверіае лор, карен ін-
трпд жп вістіеріа Статвлві съ се префакт жптрз вп-
fond de ажвптеріа сеа впсівне пептв тої чеї
ліпсідї. Спре ес.: даќъ ар тврі вп квпіталіст de
10 тіліоне, фамілії съї рътвпш птмаї 8 тіліоне,
іап дбъ съ се dea ла Fondвл челор ліпсідї, дін ка-
ре съ се ажвтє тај вжртос фаміліїе птмпраосе
ші греле шчл.

депутації аї съ; не ачеста дн реіпресентъ дн пв-
влічітате Ламене, Продон, Ледрэ-Ролен, Лі Бланк
ші о твльшіті алдії; — ачеста естѣ каре амеріп-
шъ астъзі къ атът рѣд, din прічинъ къ ел се лъде-
ште de спріяіт орі пе юnde ажвіце ші се лъде-
ште къ атът тай рѣпеде, къ кът апостолій лі аї
житрз пімік а апъра дн азъзл лъти житреї, къ
живъцътвра лор пв ар фі алта дектъ токма ачеса
нептвр каре Ісус Христос аї твріт пе крвче ші де-
ла каре крещітії с'аї автът къ товла. Ачеста е-
сте ачел соціаліст, ачел сектъ, кареа се жіфріп-
тъ къ тóті ашезътвле соціетъїї векі, ші — а-
пої фіреште къ претінгънд скітврі padікале чі-
віле, претінг дн легътінте къ ачеледа ші о тога-
ль префачере політікъ, дн кътва ші тораль.

Аніеа дар песокотінд піч аїчі кът п'ам соко-
тіт піч ла десватерса пріочіпіелор релерібсе ші
ла челе політіче, фелібрітеле трепте ші пванце,
прівінд de о парте ла стрімтбрътвреле цехале din
соціатата веке ка ла піште тоші, карії престе
тот тай аї сінгэр зп паш п'инъ ла төртънг, о-
сіндінд теорійе комплісітвлій челві грос ка челе
тай рътъчіті естраваганце, пе рътънє съ пвпем
не кътпвл віедеі соціале фадъ дн фадъ іарыш
п'ємай доль пріочіпії: ал лівереї педершарітії кон-
кврріпде житре къпіталіст ші калікѣ, житре фабрі-
кант ші твпчіторівл сеаї сърчішарівл орі зіоаріз-
съ, житре таістер ші фечорзл съ, житре про-
пріетарівл de 10 тії фълчі ші житре чел de 10
фълчі, житре отмз (адвокат, въргат de статшы.)
цепівл, ші житре віетвя скріторівл съ, жизестрат
дела патвръ дн лок de чіпчі п'ємай къ доль тален-
те — ачесітіа de о парте, — іар de алта авет съ
оппіпем теорійе соціалітвлі de каре къввітартът
din със ші каре фъръ а свфері рестріпсіріле це-
хале житрз пімік, сът ші лівереї конкврріпде
връшишше детерминате.

Дечі кът се формвльт ачесте доль пріочіпії
дн термін тай скврдї? Іатъ кът. Конкврріпца
ліверъ зіче: „Лакре, къштіце фіекаре от пе кът
поте тай твлат днпъ пвтеріле ші факлътвціле са-
ле, апої консвт din челе къштітате кът ва вреа
ші кът дн ви пльчеа.“ — Din контръ соціаліштії
de астъзі претінд: „Съ се жіппардъ лакре дн житре
омені п'ємай днпъ каре кът поте лакра (къ твпіле
сеаї къ капзл tot вна), фолосъл днпъ сеаї къ-
штітвл, фрвтвл остеелей съ лі се ре'тпардъ дн-
пъ треввіпца фіекързіа, іар пв п'ємай днпъ кът аї
къштітате, адікъ чеа че пв поте консвт впвл din
кът къштігъ, съ сс dea челві къ стомахъл тай

съпътос, каре днпъ п'аї пвтвт къштіга de ажвіс.“
Фоль а діскврд тай житре асвпра ачестор доль
пріочіпії, din сінгэр ачеасть формвларе а лор поб-
те прічене орі ші каре, къ ліпта житре еле тре-
вве съ девіїе тай въръпд сеаї тай тврзід дн Фран-
ца торталъ ші днкъ къ атът тай въртос, къчі а-
тъндібъ днкъ аї пепіте латвре ші пвтвр de веде-
ре къ тогу атъцітбре.

Din алътврареа фъквтъ тай дн със поте орі
чине къпіште дн че стъ ші че скопврі гоненіті
днпса. „Еї къштіг, еї консвт; къштіце, апої
консвт ші алтв; іар еї пв воіш фі певен ка съ
твпческ пептвр тай твль; чине пв поте къшті-
га, крепе тъкар de фітіе ші de голътате, тіе пв'ті
нась; тіе 'ті плаче съ діспіп престе тіліоне de
авдії; чел каре пв поте трыі дн Франца, теар-
гъ, днкъ-се дн Acia, Африка, Австраліа,
юnde тай есте лок дешерт твлат престе тъевръ.
Пе кът къштіг еї, ам дрептвл de пропріетате пе-
дершврітъ, ші пімін пв тъ поте фаче de фікъ
ка съ даї квіва din ел, дакъ пв воіш вреа еї; къчі
дн контра сіліт сът гата орі ші къпд а траце
къ пшішка ші а оторъ тъкар зече тії de бтепі дн-
тр'o zi, п'ємай пропріетатеа съ шіо апър (преквт
се життнлъ ла Паріс, дн a. 1848 супт команда
лії Каваїнік). Атъта е тот; де тай твлате пв
воіш съ штів.“ Adікъ: дн конкврріпца ліверъ dom-
пеште Еї, Еї ші іаръ Еї=individuallістъ.

Ші че ръспонде соціаліста ла атєріпдърі
de ачестеа! Ел тай житей de тоате се трвфеште
къ живъцътвра лії ар фі кіар евапцеліа дн фап-
тъ, пептвкъ днпсъл п'ар фі проптс а днпїпца
житре бтепі ка таксіме фундаментале: Ізвідівт
внї пе алді; — че дн пв'ті плаче, алтвіа пв ф-
чел днпїпца серв; — паче бтепілор къ ввпъвоніцъ.
Din ачесте патръ таксіме евапгеліче еї днкіе а-
пої къ, тоці бтепі din лакре, de ші пв сът егам
дн пвтері ші дн прічене, товла сът даторі а
се сокоті къ фак зп сінгэр ші ачелаш Тот, пре-
квт de екс. дн твлате отенеск тóтіе тьдвлареле,
de пі фітіе осевіте, пв формвла дектъ зп сін-
гэр ші ачелаш tot. Ачеасть живъцътвръ зік еї
къ аї афлато дн сf. Навел ші дн Евапцелі ші о
пвтеск къ зп термін ал лор солідарітате оте-
нескъ, іар формвла лор къ каре'ші тапіфестъ а-
честе солідарітате de зпвл есте ажвіт къпіште твтвр
de тоді пептвр зпвл есте ажвіт къпіште твтвр de
ла 1848 днкіе, къчі ea се днкіе п'ємай дн треі
къвітте: Лівертате, егалітате, фратернітате.

О формвль ачеаста, кареа пайте къ врео 3—4 апі се пврта жи гврь de тоці траш-жтпіпшій, фърь ка ей съ о штіе апліка жттрь пітік; чі се фъчea къ еа челе таі револгътбore аввсврі. Токта пептв ачеаста ар фі ачі локвл а сплне ка че жпщелег жпвъцдї модерні світ формвла Лівертате, Егалітате, Фратерпітате, адікъ че дефініціоне дї даз.

Еї зік къ лівертатеа есте пттереа дать отвзлі de аші десволта не де плін факвльділе сале світ domnia дрептъцї ші світ апършпнтвя ле-ци. Съ овсервът аічі: таі пайте лівертатеа се пштіа дрептвя de аші десволта пттеріле, іар а-кшті се зіче къ есте пттере; іар кшткъ жпвъцдї стръмтвтарь ачеаста дбъ кввітвя жи дефініціонеа лівертъцї, жші даз кввітвя, къ зіквнд ей: „лі-вертатеа есте дрепт шчя,“ п'аі фъквт таі твлт декът ай пропозіціат о теорія дешеартъ, кввнд din контръ зіквнд, „лівертатеа есте пттере,“ аі фъ-квт динтвржса зи че реал. Бп ексептил дись не ва лштіна таі віне. Че ар фаче зи боллав, да-къ жи лок de аї да tot че'л поте фаче съпътос, іаі декіара пштіа къ ел аре tot дрептвя ка съ фіе съпътос. Житокта есте ші сортеа отвзлі, не каре сеаі пештіпшда сеаі тішеміа са жи діне жи склаві; пріп вртмаре да-къ вреі съ'л фаче жи adевър лібер, п'аі е дествя съ'л проклатв къ тове ші къ трітвіце къ ел аре дрептвя de a фі лівер, чі ешті даторів съ'л дай ші пттереа ші тіжлочеле de a ажвпце съ фіе лівер.

Пріп егалітате соціаліштій жпщелег егала десволтаре а факвльділор отепешті каре дела патврь п'аі сът егала, апої ші егала жпдествларе а треввіцелор фіекърві om, каре іаръш п'аі сът егала. Din ачеаста дефініціоне ар вртма, къ de ші п'аі тоці бтменіі сът егала жи пттере фісікъ, жи пттереа mingi ші кіар жи гвсгвріле лор, прекват п'аі сът егала пічі жи фісіономії, пічі ла статврь, пічі ла талії; ар фі тотвши къ дрептвя ші жи кон-формітате къ інтересва цеперал ал отенімії, пре-кват ші къ пріпчінія de соціалітате отепеаскъ, ка фіечіне съ се пшіе жи старе de a се фолосі de факвльділе пріпшіте дела патврь жи інтересвл ттврор, de a траце жись ші ел фолос пе атъта пе кът че'л треввіцеле сале патврале. Ачеасть претенсіоне а соціаліштілор о ведем de мії de апі жпфіпшатъ, дись пштіа жптр'о мініатврь фірте жертувріть, адікъ жи черквл фамілієі. Бп п'ріпште ші о матъ, консвт din къштігл лор пептв сі-неші пе атъта пе кът ле чере треввіпшда спірітва-

ль ші трвпеаскъ; дись tot ачел фелік де тре-віпде ле жпдествлеазъ ші ла првичій лор; пеп-тв къ жикъ пічі вшпі п'ріпште къ тіптев жптреаг-ть п'аі п'леспіт пріп кап ка съ'ші ласе првп-квдї а пері de фітіе пштіа къ кввіт, къ ей жи-къ п'аі фі жи старе а къштіга пітік, сеаі чедор таі пайтаци жи апі карій жись къштігъ жпкъ преа-пшдін, а ле да пттретвпшта ші жптрвкъміттеа п'аі жи пропорціонеа каре пе кът ай лвкраг; пеп-тв къ атвпчі ар фі ваі de ей. Ашеа аічі віне п'аі фатала жптреввіціоне, да-къ ачеастъ соціалі-тате пе кареа о ведем жпфіпшатъ ла фамілій, се-поте жптінде ші ла попоръ жптреци; пептв къ діпшь ачеастъ теорія а соціалітъцї егалітатеа жптре бтменіі п'аі жпсептил пштіа къ ей съ фіе е-гайл жи фада ле-цілор, чі ар фі кврат о пропор-ціоналітате фіндатъ пе пттеріле отвзлі, дись ші пе треввіцеле атъ, адікъ: пе кът поді пе а-тът къштігъ, пе кът ай треввіціль, пе атъта кон-свтъ. Ачеаста din вртъ de зnde? да-къ п'аі къштіга сеаі продвче пе кът жпді треввіе? Ръ-спонс: din къштігъ ші продвчераа ттврор in со-ціаліті; кшт ат зіче, къ зи сат сеаі орі каре алть комізіп съ'ші вклтіве tot хотарвл къ пттеріле жп-преплате, іар апої сечеріпш ші квлесвя съ'л ре-тпарцъ атвсвріт треввіцелор фіекърві фамілії сеаі inc. Аічі жпсептил, къ токта ші соціалі-тіті че'л таі кштпнціа реквноск, кшткъ ачеастъ теорії деокамдатъ п'аі се пот жпфіпшда, din прі-чине таі ввртос, къ пшпь акшт едквдішпна фінд брешкват ші ea дать пштіа ка ве прівілецій зпор класе de локвіторі, че'л таі твлт ай рътас атът de жптвпекацї, жпкът п'аі квпоск жптрв пітік інтересвл лор; — престе ачеаста чівілісаціонеа чеа фірте коррвнтъ світ а къреі жптрівріць се афль ші челе таі лштінате попоръ, ай жптвпекат къ то-твя ле-ціле патврій, ай таі скорпіт ші о твлтіме de треввіціле дешерте, періквібсе, певвне; ай стрі-кват ші гвсгвріле пшпь ла жи град трацікомік. Дечі пштіа діпшь че тóте ачеаста се вор жпдрепта жи квре de врео цеперационе дбъ (40 de апі аі лшт Moisi жи Дешертвя Арабіеї), атвпчі ачеасте теорії астъзі імпосівіле с'ар п'рреа зпор аплікаціе.

Жи челе din вртъ соціаліштій афль, къ фра-терпітатеа п'аі фі алт, декът егалітатеа кон-сакратъ, поетісать ші пттрітъ пріп харітате.

De комілмент ла тóте ачеаста ей adaог, къ ексамінъод преа de апроне стареа пресентъ а со-ціетъцї, п'аі афла жи тржпса пічі лівертате, пічі егалітате, пічі фратерпітате, чі жи партеа чеа таі

таме пътна егоистия *individus*. Двъпъ ачеаста ей контръ дъпъ амърпите стъръ постре социале ши десфъшвръ фелъвръ de тіжлобче, прін каре с'ар пътна стірпі, сеаъ тъкар жопвдина релеле din ляте, дъсъ къ есектареа тътврор ей жисарчіпъ пе Стат, не каре іаръш лар органіса пътна двъпъ плаквл лор, репъвмікалъ. —

Статъл дъп теоріа лор есте о резпіре пътна de омепії въпії, алешіп прип консоції сеаъ компатріоуд лор егалъ ші жисърчіпді а жандранта теревз тътврор пе калеа лібертъції ші а фері пе тоці de калеа десфръвлъв.

Май есте de пітіт, къ социалістії пз пътна пз лацъдъ късъторіа din система лор de а ферічі пе омепії, чі токта din контръ ей афъль къ ашезътъптила ей ар фі атът de мінвнат, дъкът тóтъ социетата омепеасъкъ ар тревві съ о іа de модел ка пе въпа контръ кареа фіекаре продвчче двъпъ фавътъціле сале ші консътъ дъпъ треввіпделе сале.

Содіалістії пз комбат пічі пропрієтата, пре-
кът фак ачеаста комбіштії; чі ей претінд пътна,
ка дрептъл пропрієтъції съ се житінъзъ ла тоці
омепії; пентръ къ двъпъ ей пропрієтата пз е альт
чева, декът дрептъл de а тръті, каре токта пз
се поте денега ла пітіпії, пічі а се фаче din ел
прівілєїв. Къ тóтъ ачестеа ей пз съфере пічі жи-
търціреа пътъптила дъпъ пърді егала; din контръ
еий амъръ къ ачеаста ар фі о пебніп de легат; чі
еий чер житърціреа пътъптила дъпъ комбоне пътна
двъпъ патвра ші стътпъшвръ ла, каре de че се-
тіпіцъ ар фі тай прітіторів; претінд дъсъ рем-
пърдіреа фрінителор двъпъ треввіпда фіекърія. Ей
тай претінд, ка твіпка отвла съ фіе сокотітъ ші
предвітъ житокта ка ші къпіталъ.

До кът пентръ релеце, социалістії пз прі-
теск пічі въ фелъв de альтъ релеце, декът пътна
партеа торалъ а Евангеліей ші пічі о дотъ.

Ей тай лапъдъ дъкъ въ лақръ din социетата,
адікъ тот фелъв de бані de метал, іар дъ локъл
ачелора врэй а житродвчче пътна монетъ de хър-
тії, адікъ въ фелъв de поліде, орі реверсе de скімъ,
de каре ар авеа а прітіт ла тъпъ фіекаре комбі-
кіторів пентръ кът ар твіпчи ші пентръ кът ар
фі съ трагъ din къштігъл комбн пентръ треввіп-
деле сале. Ей зік, къ металъл токта пентръ кът
дъкъ аре ші предвіл сътъ інтрінсек, есте монета
неокредерії ші а егоистълъ, din контръ хъртія ар
фі монета жокредерії ші а ассодієрії ка въ інстрі-
мент de скімъ.

Двъпъ тóтъ ачестеа че ві се паре, бре дакъ-
ко копквріпца ліверъ ші социалістъл се ляпътъ дъп-
ре сіне къ арте ка челе арътате аіч (de ші фір-
те пе скврт), ляптеа съ пз аівъ дрептъл de а фі
жигріжать піл дъкъ къ атът тай въртос къпд о
парте ка ші алта стрігъ: „Май віне тóрте декът
дѣтеріре. —

Іатъ, токта пе къпд дъкъв ачест артікъл, ве
сосенші къспліта штіре din Шаріс, къ Лід.
Бвъпарте спарсе adspansha, арестъ — тай тълді
цепералі ші трасе ла сіне tot рецітъл. — Dzev
къ Европа! — —

Б.

Адрессареа епіскопълъ діечесеї Фъ-
гърашвілъ къгръ комітетъл Ревізіон
фемеілор романе.

Преа опорат комітет!
Мълт предвітіе Dönnne!

Новілеа іntrepindere а „Ревізіонії фемеілор
романе“ пентръ крещчераа орфапелор пз о пот
къ дествле квівіте търі. —

Фолоаселе, каре дела маічеле челе въпе ле
прітесчे оменімеа, пз се пот співне.

Прекъл дъкъ din врацеле, ба din пътчеле
маічел сале душі я дисшіріле челе торале ші
новіле.

О маікъ въпъ, о маікъ къ съпіце ші стътпъ-
рътъпт новіл ші торале пз поге продвчче 'п ля-
тіе фріпт оменімеа de кът къ стътпърътъпт de
о патвръ новіл ші торале; ка ші въ пот дъсъ-
діт de альтъе пз поге продвчче порхтвеле. — Ші
прекъл дъкъ патвръ пілата новіле кълтівать
пз поге деценера: ашиа въ от въскъл din новілъл
ші торалъ съпіце ал въпілор сътъ пъріпд дъп вра-
целе віпі віне edзката, торале ші новіле маіч-
еїпі de кът поге деценера.

Фондаментъл ферічіріе пз пътна тріпешчі, да-
ръ ші съфаетешчі а тот отвла се поге дъкъ де-
ла пептъл, ші din врацеле маічел ла. — Едъкъ-
ділпіеа чеа въпъ ші въравбріле ле съде првпъл
къ лаптеле маікъ-са, ле дъвадъ din гвра маікъ
са, ка ші првпъл чел тік de меръл веревз чел
девчче, ші melodia чеа тъпгъбісь о 'пвацъ дъкъ
гол de пене дъкълдросла квів din гвра пъріпд-
лор сътъ.

Натвра, дъкъ ші Dzev de ачеа а лъсат кр-
щчераа оменілор ашиа дандензогатъ, — къпд алте-

анімале крескъ de грав, шїші пот къста храна вієдіе; — къ фінд лп тай твлці але лънгъ таічеле сале; — еар нп лънгъ стреіне, — ачестеа днпъ фервінтеа драгосте, че о ай върсат патвра лп ініма лор кътъ фій съ, къ інсъдіреа пъравз-рілор челор въне лп тінеріле інімі але ачелора, съї прегътваскъ, шї інгъреаскъ 'п въпътъціле челе съфлетенії пре ачела тімп, кънд тревзе съ се dea шї лп тъна стреінілор, саі прекънд се словод лп лънте, ка лънсші съ се стъпъваскъ пре cine; — ка шї кътъ словоде пасъреа пнї съї din квів пре арініле лор, съїші къштіце храна са, днпъ че къ твлтъ гріжъ і ай доїчіт шї хръйт, шї леаі къпнат версля чел днлче, каре апої шї еі ай де ай кънта пнїшорілор съї.

Іша е твлт предісіте Dómine! — патвра шї днз пре маіче леаі пнс ка вп фндамент таре, пре каре отвіл аре de аші рідіка тотъ ферічіреа са, нп пнмай чеа лънтеаскъ, чи шї чеа вечнікъ.

Шї аша, кънд нп почів къ дествле квінте търі шї лънда повіла тендінцъ шї днрпіндеа а „Рез-пнівнї“ фетеілор пбстре, лп акърора фрвіте ка вп стрълвчіт експліа ал векілор преа повілелор матропе романе стадї DDbостре: къ фервінці рх-гънвпі че ажторівл шї дарзл челві преа лнлт шї ал ст. маічей чеі преа кврате спре ачеста по-віль інстітюте а „Резпнівнї“, ка съ інфлореаскъ, шї съ продвкъ челе тай прецісіте 'п омені-те, — Маіче въне! —

Шї въ лнкредінці преастімателор Dómine! къ вп інсітітут повіле ка ачеста піч одать войз ліпсі днпъ пвтеріле теле ал спріжіні шї патро-на; — прекът атвічі лнлтать, кът ам пріміт пре-діята-въ лнсчінцаре шї провокъцівне; п'ам ліп-сіт а фаче тревзінціоселе днспнврі лп тотъ діе-чесеа теа спре лнпнлціреа „Резпнівнї“ ачештіа, шї а фолоселор шї а шіжлочелер еі, каре кът се вор стрінде, нп войз ліпсі ла тімпіл шї локвл сеї але тріміте.

Пріміт даръ спре ачест скон сфънт шї пль-кет лві Dнзші біспілор, шї дела тіні аченіті 50 фл. т. к., кареї пот da de астъ датъ, ка дела зпвл, кървіа, афаръ de ініма чеа преа плекатъ спре лнпнтареа віпелві комізне, върсъріле челе тробспіче але ачелор і ай спълат шї ръніт тай тоте пвтеріле шї фактъціле челе матеріале.

Іертаці, къ пептрв твлтеле оквпъдівпі, шї лн-трепрінселе кълтврі ам інтьрзіат пъпъ ажт къз респвпсл. — Шї червінд дела а tot пвтерпікл

Dнзші дарзл чел череск спре ачест іпштітут, шї повіле тетвре але лві, din парте 'ті въ тріміт архіереаска віпе кввпнгаре, ретъпънд.

Блажів, 25. Октомвріе 1851.

А. Домнілор Вбостре

de віне воіторів св. фл. пърінте,
Александр Стерка Шінлвд т. п.,
епіскопія Фъгърашвяї.

Адресареа П. архімандріт шї адміні-
істратор ал діечесеї Арадзіаві Патрікії
Попескѣ:

1113.

Арад, 23. Окт. 1851.

Кътъ лъндавілві комітет ал „Резпнівнї Ф. ро-
мане“ din Брашов.

Прімінд адреса л. комітет din 10. Окт. а. к.
свв Nr. 151/c кътъ тініе пептрв а лнтінд тъпъ
de ажторів спре лнпнтареа скопвлві л. комітет
лндрептатъ, de чеа тай пльквтъ пропвпere 'ті
ам афлат, пріп тіжлочіреа черквіларелор лп тотъ
діечесеа свв лнгріжіреа теа стъгътбре, а ресфі-
ра квпосчіца фолославі kondіcіonat dela кълд-
ріса інріліре а цілтірілор „Резпнівнї фет. ром.“,
адъвгънд провокаре кътъ тоте дірегътвріеле про-
топресвітерале спре лнпнлцішареа къ tot адін-
сіл а тіжлочелор, че ар поте десерві спре лнпн-
тареа скопвлві атісеї Резпнівнї.

Кънд деспре ачеста а теа лнкрапе пре л.
комітет лп ръндвл ачесті скрісорі лл лнсчінців, de о датъ еспріmez ачеа допіндъ din партемі, ка,
din квдатателе тъсврі лп лнпнтареа орфелінелор
романе пріп л. комітет къ атъта енергії лнпнте
лнлт шї лънціте, разът de ажторіпдъ лнтрв кре-
чесеа чеа афле кът тай твлтє пепорочіте фе-
тіце романе, фъръ діферіпдъ релекіонале; ка аша
„Резпнівнї фет. ром.“ съ філь сокотітъ лп тіп
de пеатръ фндаментале а зідвлві ферічіреі па-
ціонале. —

Ей, лп кът пвтішделе 'ті еартъ, спре скопвл
Резпнівнї фет. ром. ка астъ кале тріміт л. комітет
ачі лнввлідій 40 ф. т. к., din карій 35 ф., ка кон-
тріввіре de одатъ пептрв tot de зпа; іар 5 ф. ка
анвале контріввіре вор фі а се пріві. — Лнкредінці
пре л. комітет, къ прекът de сънітъ да-
торіпдъ квпоск, зnde пнмай се поте, а жертві ін-
тереселор паціонале: аша не війтірв нп тъ вое-
ретраце a добеді лп фаптъ воіеа теа кътъ тоте
челе че ар конфері спре віпеле коміп паціонале.

Примеаскъ л. ком. къ въпът воюацъ дескоперіреа плекъріе тел, къ кареа воеск а спріжіні ла-кръріе, — пептрв ръдікареа сордїи орфеліелор романе, — чел че ретъп пептрв жнайтареа Рев-нішні фем. ром. фервінте рогъторів кътър Dzev.

Патріків т. н.

Респвісва ла жмвіл патроні аї орфе- ліелор.

Тітвлатвра квійпіосъ.

Малт квпрінзеторівла Імвстратеі Востре реп-
спвісла рягътінтеа комітетвлі, світіброе пептрв
тіжночіреа віні колекціоні жп diechesea інспеди-
нціа не адормітіеі гріжі а Імвстрітатеі Востре,
жмвзквръторівла пептрв сперанделе постре конче-
ніте din партеа Мечепаділор націоні постре ре-
спвітат, днпъ квт а'ді віневоіт а въ апроміте, ші
жп фапте а'ді ші добедіт, претергънд къ есеппл
жертфіріл пептрв скопъл ачест філантропік ші емі-
тънд чірквіларе пріп diechesе жндемпътбре а фаче
асеміне, десфьшврапреа кълдброселор сіппатій къ-
тръ інтрепріндеріа ачеста крестінааскъ каре до-
квітентеазъ віневоіціа ші зелълі челві таі жпде-
лент пърінте, челві таі непрецетъторів пъстор съ-
флетеск ші світ demne de а фі адопате de тóть
постерітатеа постръ, ка вполе че офтезъ пітмай
днпъ ферічіторівла ресвітат ал жнкордъшвіелор а-
честор філантропічі, дінтіброе ла адъпостіреа се-
рачелор фегіде романе —, din превпъ къ ферві-
ціле апромітері de не'пчетате рягъпіні кътър
Dzev пептрв споріреа інсітітуті ачествіа: тóте
ачесте не облігъ а не incinva трізвтвілі челві таі
профгънд респект ші челеі таі адъпчі реверінде,
твілцъміндевв фіесче жп пітмелі певіпователор ор-
феліні; пітмай въ рогът къ тóть къдінда, ка пре-
квт в'аці арътат есеппл de пърінці жертфіторі,
аша се віневоіці а не спріжіні къ потітатеа Двоб-
стръ інфліпінціа de аці 'пколо ла-квръріле, а не
жнайта къ жндемпъл фолбсле, каре аж а десерві
спре търіреа лаі Dzev ші жнайтареа вінелії па-
ціоні, че васеазъ не въпа крештере а секвіл
фемееск. —

Фіе ка оратвіл афрестъріе П. С. Ф. Востре съші
афле дорітвіл комілінтьнг! — Фіе ка ажктоарел
апромісе жнтріпітіе съ не доктентезе, къ аша по-
тем ревші — ші пої секвіл фемееск ла реаліса-
реа съптулі пропе de а ажкта въпа крештере,

ла кареа воіт а контрівзі ші пої сві авспічівз
Мечепаділор ші ал Мечепаділор пострий.

Жп фіе не ла-кврът опоаре, а альтвра ші ад-
верінца пептрв пріміреа контрівзтвілі, — ші со-
котеала інвілік пептрв конфінцеріа de сінчєріта-
теа поастръ, dopind къ сете, ка пріа ажкторівз
П. С. Воастре съ се поатъ піпе жп ла-квраре отъ-
ръреа адінандії цеперале din 21/9. Окт. а. к., ка-
ре съпъ ка, жпдатъ че жнтереса „fondelії рев-
нішні“ не ар ажкта, се адъчет врео жътева ор-
феліне de але мартірілор къзгоді жп ресвілл трекът
спре але едзка къ деосеіріе жп фолосял кресчерій
секвіл фемееск. —

Аштентънд къ сете ресвітат жмвзквръторів
din апромісівнеле ші зелълі арътат, пе ла-кврът
рътареса съпцітей дренге ретъпет къ філакъ de-
вондівнле.

Брашов, 6/18. Ноемвр 1851.

Комітета шіча.

БЛЕВЛ ШІ ГЫНІЛЕ.

Іон пріnce зи блев, ші дккъндз'л акась,

Жп легъ къ о сфбръ,

Ла-квръ котед афаръ.

Де о вечіпътате аша прімеждіоісъ,

Гыніл, коконі, ші гынілі жнтиі се жнгрозіръ,

Дар къ 'пчетвіл, къ 'пчетвіл се таі овічпіръ.

Жнчевръ съ віе кът колеа съл прівеаскъ,

Жнкъ ші съл ворвіаскъ.

Блевл къ вълпідеце ле пріїті пе тоате;

Ле спссе къ се креде din свфлет порочіт,

Нептрв візіта чеаста къ каре 'лаз чівсгіт.

Дар жп паре ръв фоарте, къчі ел днсвіл пе по-те

Ла дампіеалор съ віе,

Візіта съ ле 'нтоаркъ днп'a са даторіе.

Май адъогъ днсь къ дака дампіеалор

Жп вор da ажктор

Ка съ поатъ скъпна,

Ел ле фъгъдвеште,

— Ші Dampnez'в квіпітіе кът ворва 'ші о пъзеште —

Къ ла орі че прімеждій ва шті а ле-ажкта :

Жнкъ din жнпілцітіе ел ле ва da de штіре,

Кънд асвръле вілпіа ва фаче нъвъліре.

Астъ фъгъдвіаіъ,

Ня таі лъсъ 'ндоіаіъ;

Ші гыніліе проасте, че дореа съ гысеаскъ,

Не чініва дестоінік че ва съ ле пъзеште,

Сапкаръ де лекръ; азъ, тъйне, се 'пчекаръ.
Ші къ чюкврѣ, къ впгїй, авіа дъ деслегаръ.
Злєв 'ші лъ сворвла. Дар се лютарсе 'ндаръ,
Ші ръпі о гытъ, пе зрмъ доъ, треъ.
Пе зрмъ къте вреъ.

„Че пазъ есте аста, стрігъ вна къ жале?
Ворва търіеъ тале
Ера съ пе пъзештї,
Еар пъ съ пе жертфештї.“

— О! ей штів фоарте віне къвътвъл че в'ам dat,
Ші че фел т'ам жврат.

„Дар кънд тъ жврат асфел, ерат легат, сипвс,
„Акът дисъ съпту словод ші въ ворбеск de със.“

Еж д'аш фі фост гыпъ, пъл аш фі словозіт:

Двтвеалор аў фъквто ші въз къ с'яй къйт-
Блей съпту чіпстід,
Кънд съпту непорочід.

Е П I Г Р А М Е.

II.

Челвѣ че скріа
къ поесіа есте о боалъ пелеквітъ.

Дар, воала поесіеъ есте пелеквітъ:
Аї zic ші тв 'н віацъ 'ді вп сінгвр адевър;
Добадъ ла ачеаста е твса 'ді чеъ почітъ,
Ші версвріле тале каре се траг de тіне,
Д'атъта време лутеа душі бате жок de тіне,
Ші 'н лок съ пві сілінцъ а скрі чева тай віне,
Дин зи дн зі тай таре те въз къ скіонътезі.
Че доктор аши таре поате съ се гъсеаскъ.
Де а та певеніе съ те тътъдвіаскъ,
Саъ чел пузіл съ факъ дн прозъ съ віцеzi?

III.

D. * * * *

М'ам сіліт тоддеаана съті довоендеек вън пате,
Ші пріп пвртърі чіпстіт съ тъ чіптеек дн луте,
Фъръ съ аш тъндриеа съ зік к'ам ісвятіт.
Дар de кънд лаів штіре къ тв, ш'алдії ка тіне,
Мъ дефъйтадж дн овште ші ворвіді ръв de mine,
Личеп съ тъ крез сінгвр de чеа че ам dopit.

VI.

Бп преот квріос.
Одатъ споведіа
Бп краів реліціос,
Ші астфел дн ворвіа:
„Ажътъ, Domnul твъ,
Пе къдї сърачі гъсештї,
Къчі кіар пе Dvтnezej
Лютръпшій дн чіпстештї.
Штів чеа че-а гръйт
Ал лутеъ ziditor,
Къ червъл е гътіт
De тоштеніре лор.“

О ! дака в аши, ръспвпсе твлдватіт
Ачел споведвіт,
Нічі о гріжъ съ п'яй къвіюшіа та;
Къчі впвл Dvтnezej de тъ ва ажъта,
Еж дн фъгъдвеск,
Пе тоці сипвши міл de паів сът прегътеск.“

V.

Дн iad, тай деяпъзі, къдї-ва ръпосаці,
Каре дн віацъ тречеа de 'пвъдаці,
Dideсеръ жалбъ, артънд къ чер,
Съ се педенсеаскъ жвпвпвл Волтер,
Пентръ въте реле de дъпшій ворвіа,
Атвпчі кънд тръяа.
„Domnulor, стрігъ Волтер тъпіос,
Жалба че аді dat есте de прікос;
Че педенасъ 'мі вреді? Че ръв дні dopid?
Еж въ сокотеам дествъл твлдватід,
Кънд дн Бвкврепиті, двпв кът в'ам спвс,
Доі връжташі аї теъ штіді кът т'ам традвс.
Гріг. Александрескул.

Пентръ оріентаре се атіңе, квітъ din граматичеле D. N. Бъльшъскъ ті історія лві A. Папіт Ілларіанъ преквт ші din історія лві P. Маіор се тай афъл есемпладаре. Iap din Доктмітеле Исторіче, die Romanen der österreichischen Monarchie, ті din фъсчіора I. а том. VII. din Magazinul Исторік — de D. A. T. Лавріанії се тай афъл днкъ талте е-семпладаре яа редакціе къ предівла штівт.